

ת"פ 24525/04/12 - מדינת ישראל נגד זייד הנו

בית משפט השלום בעכו

ת"פ 24525-04-12 מדינת ישראל נ' הנו
תיק חיצוני: 2010/266118

בפני	כבוד השופטת שושנה פיינסוד-כהן
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	זייד הנו

החלטה

1. לפני בקשת הנאשם לאפשר לו לחזור בו מהודאתו.

2. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות איומים, גניבה, היזק לרכוש במזיד ושני מקרים של תקיפת עובד ציבור. על פי המפורט בכתב האישום ביום 12.7.10 איים לכאורה הנאשם על עובד ציבור, פקח על קרקעות המדינה במנהל מקרקעי ישראל, שאם לא יסתלק מהמקום יפגע בו ובבני משפחתו, במילים ובדרכים המתוארות בכתב האישום. על פי כתב האישום באותו מעמד גם היכה את עובד הציבור ודחפו לעבר מכוניתו וגרם נזק למכונית. כתב האישום ממשיך ומפרט כי אז לקח הנאשם את הטלפון של המתלונן וגנב אותו.

3. כתב האישום הוגש בחודש אפריל שנת 2012, כמעט שנתיים לאחר האירועים המתוארים בו.

4. לצורך הדיון בבקשת הנאשם נדרשת אני לסריקה מפרטת של התפתחות הדיונים בתיק זה מאז הגשת כתב האישום ועד היום.

ההליכים עד כה

4. לאחר דחיית ישיבת ההקראה התקיימה ישיבת הקראה ביום 21.11.12 בפני כב' סגן הנשיא השופט משה אלטר. אז השיב הנאשם לכתב האישום באמצעות סנגורו כי " **הנאשם אינו מודה בעובדות המפורטות בכתב האישום. לטענת הנאשם הוא לא היה במקום. אין טענת זוטא.** "

כב' סגן הנשיא, כתוארו דאז העביר את המשך הדיון לכב' השופטת רונית בש, בשל יציאתו הקרובה לגמלאות.

5. התקיימו דיונים בפני כב' סגנית הנשיא השופטת רונית בש, כתוארה דאז, במסגרתם התנהלו הליכי גישור. לאחר מספר ישיבות הועבר התיק להמשך שמיעה בפני מחמת מינויה של כב' השופטת בש לבית המשפט המחוזי. בישיבה שהתקיימה בפני ביום 2.9.15 הציגו הצדדים הסכמה על פיה הנאשם יודה באמור בכתב האישום והוא ישלח לקבלת תסקיר לא מחייב של שירות המבחן אשר יתייחס גם לשאלת ההרשעה. הסנגור ביקש כי התסקיר יערך טרם הרשעתו ואילו המאשימה טענה לעריכת התסקיר לאחר הרשעתו. הובהר כי המלצות התסקיר אינן מחייבות את המאשימה. הבנה זו נרשמה מפי שני הצדדים, המאשימה והסנגור.

אז הודה הנאשם באמצעות סנגורו **ובעצמו** בעובדות כתב האישום. מוצאת אני לנכון להביא דבריהם במלואם.

"הסנגור:

הקראתי לנאשם את עובדות כתב האישום ואמר שהבינו ומרשי מודה בעובדות כתב האישום.

הנאשם:

אני מודה בעובדות כתב האישום. מה שכתוב בכתב האישום זה נכון ואני עשיתי את זה. "

(פרוטוקול מיום 2.9.14 עמ' 8 ש' 23-27)

6. בהחלטה מאותה ישיבה, 2.9.14, קבעתי כי לאור הודאתו של הנאשם אזי הנאשם ביצע את המיוחס לו בתכב האישום ובטרם הרשעה הורתי על עריכת תסקיר בעניינו.

7. ביום 22.3.15 הוגש תסקירו של שירות המבחן. ישיבת הטיעונים לעונש אשר קבועה הייתה ליום 25.3.15, נדחתה בשל נסיבותיו של הסנגור והתקיימה ביום 5.5.15.

תסקירו זה של שירות המבחן יכולה להלן "**התסקיר הראשון**". בתסקיר זה ציינה בין היתר קצינת המבחן כי הנאשם חזר ואמר לאורך השיחה כי הגיע לשירות המבחן על מנת "למחוק" את התיק הפלילי. עוד צוין מדבריו כי הודה בתיק רק על מנת לסיים את ההליכים המשפטיים וכי לדבריו כלל לא פגע במתלון אלא פנה אליו בצורה מנומסת.

בסופו של תסקיר קצינת המבחן צינה כי להערכתה אין מקום להמלצה על אי הרשעה בשל העדר לקיחת אחריות והכרה בפגיעה שגרם למתלון.

8. בישיבת בית המשפט אשר התקיימה ביום 5.5.15, ביקש סנגורו של הנאשם לדחות הטענות לעונש ולהורות על עריכת תסקיר משלים בעניינו של הנאשם. הסנגור נימק זאת כדלהלן. יש לציין כי הנאשם נכח גם בדיון זה.

"מבקש להפנות שוב את הנאשם לשירות המבחן. משיחתי עם הנאשם לאחר אותו ראיון, עלה כי הנאשם באותו זמן חש הרגשת פחד, דבר שגרם לו לחוסר שיתוף פעולה עם קצין המבחן.

הנאשם, בדיון קודם הודה בכתב האישום, אך בשירות המבחן חש תחושה אחרת, מסיבות סובייקטיביות, שציינתי. קצינת המבחן הציעה לו גם באותה שיחה, שישקול לשוב אליה במועד אחר. בנסיבות העניין, אני סבור צודק יהיה להפנותו שוב לשירות המבחן, ע"מ שביהמ"ש יקבל דו"ח שישקף בצורה מלאה ואמתית, בעיקר את התייחסותו של הנאשם לביצוע העבירה ולהודאתו."

(פרוטוקול מיום 5.5.15 עמ' 12 ש' 11-16)

ב"כ המאשימה השאירה ההחלטה לשיקול דעת בית המשפט והורתי על עריכת תסקיר משלים בעניינו אשר יבחן בין היתר את עמדתו של הנאשם ביחס לביצוע העבירה.

9. שירות המבחן הגיש תסקיר משלים ביום 12.7.15 בו פריט מדוע לא התקיימה פגישה עם הנאשם ואת תוכן שיחתם הטלפונית. קצינת המבחן ציינה כי התרשמה כי לא חל שינוי בעמדתו של הנאשם. שירות המבחן ביקש דחייה נוספת על מנת לפגוש בנאשם.

בישיבת בית המשפט שהתקיימה באותו מועד, ביקש הסנגור לאפשר לנאשם להפגש עם שירות המבחן. גם מפי הנאשם נרשם כי הוא מתחייב ליצור קשר עם שירות המבחן ולהתייחס לעניין זה ברצינות.

10. תסקיר נוסף ואחרון של שירות המבחן הוגש ביום 11.10.15. בתסקיר זה מצינת קצינת המבחן כי נפגשה עם הנאשם והנאשם חזר וטען לחפותו. לדבריו הודה בעובדות כתב האישום רק על מנת לסיים את ההליכים המשפטיים. בישיבת בית המשפט מיום 14.10.15, הודיע הסנגור כי הנאשם מבקש לחזור בו מהודאתו בכתב האישום. לדבריו הנאשם לא הבין את משמעות הודאתו בכתב האישום. בעקבות דבריו אלו ניתנה שהות להגשת בקשה לחזרה מהודאה, הוגשה תגובת המאשימה ותשובת הסנגור לאותה תגובה.

טענות הצדדים

11. טוען הסנגור כי ניתן לראות לאורך כל ההליך כי הנאשם למעש לא הבין את משמעות ההודיה בכתב האישום. לשיטתו הנאשם הבין כי מטרת ההודיה הינה אך ורק סגירת התיק כנגדו. הסנגור מפנה לפסיקה על פיה על בית המשפט לבחון מה היא מטרתו הכנה של הנאשם המבקש לחזור בו מהודייתו. במקרה זה טוען הסנגור כאשר החזרה מהודיה הינה אומנם לאחר הכרעתה דין אך בטרם טיעונים

לעונש יש להחיל מבחן מקל ולשים לב כי בקשתו נובעת רק מרצונו כי תינתן לו האפשרות להוכיח חפותו.

12. המאשימה טוענת כי חזרה מהודיה אפשרית רק בהתקיים שנית תנאים מצטברים, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שירשמו (סעיף 153 לחסד"פ). המאשימה טוענת כי לא ניתן לקבל את הטענה כי הנאשם לא הבין משמעות ההודיה. נרשם אף מפיו בהודאתו כי מה שכתוב בכתב האישום זה נכון ואני עשיתי את זה. הטעות של הנאשם אינה בהודיה אלא כי לא לקח בחשבון את משמעות השלכות הודאתו. מדובר בטעות שבשיקול דעת ולא בכנות ההודאה. המאשימה מפנה לצורך כך לעובדה כי משהתקבל התסקיר הפציר הסנגור בבית המשפט לשוב ולאפשר לנאשם לפנות לשירות המבחן ולא ביקש לחזור בו מהודאתו. עוד מציינת המאשימה כי מדובר בתיק המתנהל מזה זמן רב בפני שלושה מותבים שונים.

דין

13. סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1952 קובע כי חזרה מהודאה אפשרית בכל שלב של המשפט אולם דורשת קבלת רשות מבית המשפט אשר תינתן רק מטעמים מיוחדים שירשמו. אין די בחרטת הנאשם, אלא נדרשות נסיבות חריגות. באשר לאותם נימוקים מיוחדים, מסכם כב' השופט ד' חשין את ההלכות בע"פ 635/05 אמג'דת דענא נ. מדינת ישראל פסקה 11 לפסה"ד מיום 26.11.07-

"...להלכה נפסק, כי חרטת הנאשם, כשלעצמה, אין בה כדי להוות נימוק מיוחד לעניין זה, וכי יותר לנאשם לחזור בו מהודייתו רק בנסיבות חריגות: "היתר כאמור יינתן בנסיבות חריגות, בהתקיים פסול בהודיה עקב פגם ברצונו החופשי ובהבנתו של הנאשם את משמעות הודייתו או אם ההודיה הושגה שלא כדין באופן המצדיק פסילתה" (ע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(1) 577, 621, מפי השופטת ביניש (כתוארה אז); וראו גם ע"פ 1932/04 רג'בי נ' מדינת ישראל [אתר נבו], ניתן ביום 14.4.05, פסקה 6; י' קדמי על סדר הדין בפלילים (כרך ב, תשס"ג), עמ' 997; להלן - קדמי; מ' שלגי וצ' כהן, סדר הדין הפלילי (מהדורה שניה, תשס"א), עמ' 362-363 להלן - שלגי וכהן). בגדרן של נסיבות אלו כללה הפסיקה גם הודיה שנמסרה בעקבות הבעת דעה מצד השופט באשר לעונש הצפוי לנאשם (ע"פ 6877/95 גולן נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(1) 332, 336). שיקול נוסף התומך במתן היתר לנאשם לחזור בו מהודייתו הוא "רצונו הכן והנחוש של המערער לנסות להוציא לאור את צדקתו", והשלכות של ההרשעה על שמו הטוב ועל עיסוקו (ע"פ 3754/91 מדינת ישראל נ' סמחאת, פ"ד מה (5) 798, 802-803, מפי השופטת נתניהו; וראו גם דברי השופט גולדברג, עמ' 802-800). עוד נקבע בפסיקה, כי שקילת האפשרות להתיר חזרה מהודיה צריכה להיעשות בכל מקרה ומקרה על פי מכלול נסיבותיו, כאשר רשימת "הנימוקים המיוחדים" לכך אינה רשימה

סגורה (שם, בעמ' 803).

14. לנסיבות המקרה אשר בפני ניתן ללמוד מאותו סיכום כי יש לבחון כל מקרה ומקרה לנסיבותיו. שיקול שיכול לתמוך במתן רשות לחזרה מהודיה הינו "רצונו הכן והנחוש של המערער לנסות להוציא לאור את צדקתו".

15. במקרה אשר לפני, כאשר נדרש הנאשם לראשונה לתשובתו לכתב האישום הכחיש את מערובתו באירוע. בישיבת הקראה ביום 21.11.12 בפני כב' סגן הנשיא השופט משה אלטר, השיב הנאשם לכתב האישום באמצעות סגורו כי " **הנאשם אינו מודה בעובדות המפורטות בכתב האישום. לטענת הנאשם הוא לא היה במקום. אין טענת זוטא.** ". הודאת הנאשם בכתב האישום הייתה רק לאחר ניהול הליכי גישור בפני כב' סגנית הנשיא השופטת בש (כתוארה דאז), לאחר מכן הוצג בפניה סדר במסגרתו הנאשם יודה והצדדים יטענו לעניין עצם הרשעתו וזאת לאחר קבלת תסקיר בעניינו. לעניין זה אדלג שלב בסדר האירועים הכרונולוגי ואפנה לכך כי דבריו של הנאשם לקצינת המבחן בתסקיר הראשון אשר נערך בעניינו היו בין היתר כי הוא מוכן להתנצל בפני הנפגע אם פגע בו אוללם חזר והדגיש כי לא פגע במתלונן וכי לא ביצע את המיוחס לו. לדבריו הודאתו הייתה רק על נת לסיים את ההליכים המשפטיים. עמדה זו תואמת את תשובתו הראשונה לכתב האישום ומסבירה לכאורה את התנהלותה דברים.

16. ניתן להבין טענת הסגור כי אכן הנאשם חשב שמדובר בהליך פורמלי אשר יביאו לידי סיומו של התיק אף כי במהותם של הדברים אינו מודה. הדבר מתיישב גם אם תוכנו של התסקיר אשר כל ענינו הוא אי קבלת אחריות של ידי הנאשם, התמקדות בנזקים שגורמים לו הליכים אלו וכן היותו קורבן מערכת משפטית. הקושי הניצב בפני לקבלת גרסה זו הינו ראשית כי הודה באמצעות סגורו לאחר הליכי גישור ושנית כי ההודאה נרשמה גם מפיו באופן מפורש ביותר. לא רק אמר "אני מודה" אלא אף השיב לשאלת בית המשפט וענה "**מה שכתוב בכתב האישום זה נכון ואני עשיתי את זה**". אין להקל ראש באמירה כלה מפורשת של נאשם מול בית המשפט ואין לאפשר לנאשם לעשות באמירה שכזו מקח וממכר והימור באשר לאיזו תוצאה תוביל אותו אמירה זו.

17. התסקיר האמור אכן לא היה חיובי. אולם, בחינתו לעומק מלמדת כי כל האמרו כנגדו של הנאשם מתמקד באי נטילת אחריות, בהתמקדות בנזקים הנגרמים לו ולא למתלונן. למעשה הכל בנוי על העובדה כי לא הודה בפני שירותה מבחן וכי עמד על ציפיתו כי ההליך יסתיים בשל הדואתו ללא שיגם לו נזק נוסף.

18. בדיון שהתקיים לאחר מכן, לא ביקש הסגור לאפשר לנאשם לחזור בו מהודאתו אלא ביקש לשוב ולאפשר לנאשם לפנות לשירות המבחן וזאת בשל טענה כי היה לחוץ בפני שירות המבחן. גם נקודה זו עומדת לנאשם לרועץ בבקשתו בפני לחזור בו מהודאתו. בקשתו של הסגור התקבלה והנאשם הופנה פעם נוספת לשירות המבחן. שירות המבחן לא נפגש עמו מאחר ולאחר שיחה טלפונית הבין כי לא חל

שינוי במעשת הנאשם. משמעות הדבר- הנאשם חזר ועמד על כך כי אינו מודה. לאחר בקשת הסנגור לשוב ולשלוח אותו לעריכת תסקיר נערך התסקיר השלישי בעניינו אשר שב ומציין דברים דומים. שם, מציין שירות המבחן כי בשיחה עמו הסביר כי הבין שהוא נשלח לתסקיר על מנת שקצין המבחן ימליץ על סגירת התיק נגדו.

19. התרשמתי כי על אף דברי הנאשם בבית המשפט, בנוכחות סנגורו, הרי כאשר היה לבדו אל מול קצין המבחן ושוחחו עמו ללא כל תיווך, חזר באופן עקבי, בשלושה תסקירים שונים, בפרקי זמן של מספר לא מועט של חודשים, על עמדתו כי לא ביצע את המיוחס לו וכי הוא הסכים לעריכת התסקירים ומסר כי הוא מדובה כי הבין כי זה ההליך לצורך סגירת התיק מבלי שינוזק.

20. צודק הסנגור בטעונו כי כאשר הבקשה לחזרה מהודיה מועלית לפני מתן גזר הדין יש להחיל מבחן קל יותר "ככל שבית המשפט משתכנע כי הבקשה מבוססת על רצונו הכן להילחם על חפותו, ולא על חישוב טקטי אשר נועד להשגת רווחים משניים." (רע"פ 7964/13 יוחנן רובינשטיין נ. מדינת ישראל פס"ד מיום 31.12.13).

21. נכון שבמקרה אשר לפני הונחה הבקשה בפני בית המשפט לפני מתן גזר הדין ואף בפני החלטה בשאלת הכרעת הדין, האם להרשיע את הנאשם. אולם, בקשת הנאשם הונחה לאחר שהתקבל תסקיר בעניינו אשר אינו ממליץ על אי הרשעה בדין. יש לציין כי סוגיית אי ההרשעה מאוד משמעותית לנאשם כעולה מההסדר וכן מדבריו בפני קצין המבחן.

22. לא התרשמתי כי השינוי בעמדת הנאשם הינו מטעמים "טקטיים" בלבד. אכן השינוי בעמדתו הובא בפני בית המשפט לאחר שהתקבל תסקיר שלילי בעניינו. הנאשם, בכל פעם אשר נדרש למסור עמדתו לבדו ללא כל תיווך שב ואמר כי אינו מודה, כי לא ביצע את המיוחס לו. כל אשר שירותה מבחן מיחס לו מבחינת אישיות ומבחינת התייחסותו לאירועים מתבסס על שתי עובדות על הקביעה מחד כי בצע את המיוחס לו בכתב האישום ומולה העובדה כי אינו נוטל אחריות. עמדתו זו כי לא ביצע את המיוחס לו הובאה בפני שירות המבחן עוד לפני שלמד כי התסקיר בעניינו מוגדר כ"שלילי".

23. לפיכך, מוצאת אני כי הנאשם, על אף שהודה בנפורש במילותיו שלו, נמצא בחריג המאפשר חזרה מהודאה. לעניין זה אני מפנה לדוגמא למקרה הנדון בע"פ 6349/11 גנס שניידר (נשימוב) נ. מדינת ישראל פסק דין מיום 10.6.13, ראה פסקת סיכום של כב' השופט מלצר סעיף 26.

24. הנני מתירה לנאשם לחזור בו מהודאתו.

